

Előfizetési díj:

Egész évre 8 Kor. Félévre
4 Kor. Negyedévre 2 Kor.
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
18 fill. többszöri hirdetésnél
14 fill.

Nyilt-tér petit sora 24 fill.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentlen leveleket csak
ismert kezeztől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek, valamint a „Régrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Szent István, a magyar nemzet első apostoli királya.

Országok és népek története — mely, mint Cicero mondja: „az élet mestere“, — az elfogulatlan megfigyelőt arról győzi meg, hogy az egész mindenség folytonos változásnak, rendszeres átalakulásnak van alávetve. Ezen providencialis végzés szerint itt, a földön, egyes országok, népek keletkeznek, gyarapodnak, virágoznak és elvérén a civilizáció magasabb fokát, hanyatlanak, elenyésznek s helyüket lassankint mások foglalják el: „Az egyik nemzet gyászos siralmán egy másik emelkedik.“

A világtörténelem lapjai legeklatánsabban tanuskodnak, mint emelkedtek rohamosan az őskor keletnépei: Babylon, Assyr, Phönícia, Aegyptus és Perzsia lakói s mint hanyatlottak később s tűntek el, helyet adva újabb népek, a görögök és rómaiaknak, kik rövid idő múlva megszilárdulva oly hatalmas néppé fejlődtek, hogy a föld akkor ismert művelt elemeit már-már magukba olvasztották; de idő folytán ezek is csak eltűntek, létök, hirnevük és nagyszerű tetteik nyomait csupán a történelem véste márványlapjaira. Az egész kontinenst megrázkodtató népvándorlás viharos árja levette szerepüket az élet színpadáról.

A történelmi nevezetességű római világbirodalom legműveltebb tartományai: Itália, Gallia, Hispania a népvándorlás szomorú áldozatai lőnek. A lakók milliói részben a kóborló vadnépek fegyverei által, részben leirhatatlan nyomor és inség között veszték el. „Az ősi nagy népek beláthatatlan temetőjét új népek veszik körül és a rabláncra fűzött hátramaradtak millióinak szemében gyászokny ül.“

A rázkodtatás általános volt és így hazánk sem maradt érintetlenül a mindent veszedelmes árként magával ragadó és romboló népvándorlás viharai alatt. A mostani Magyar-hon szép és kellemes

virányai pocsolákká lettek; ezen tejjel és mézzel folyó magyar kánaán buja rónáin gaz és bojtórján termett; a városok és falvak csakhamar kiürültek, mert lakósa k a minden emberies érzületből kivetkőzött vadnépek hordái elől elmenekülének.

Akik eme borzasztó nyomor és pusztulás szemé és fültanui voltak, már-már az egész emberi nemet kipusztultna, elveszettnek hitték. De az isteni Gondviselés nem engedte meg ezt; ha titkon is, folyton működött, folyton előre haladt, hogy az emberi nemet és vele a magyar népet is közelebb vigye céljához.

A vándor népek romboló árjában találjuk harcias őseinket, Árpád párucoshadát, amint ősi honukat, Kis-Ázsiát, odahagyva, portyázó csatározások, majd tüzzel-vassal pusztító harcok között teljesen elvadulva — sok barangolás és viszontagság után a mostani Magyarhon áldott földén letelepedének, hogy meghódítsák, illetőleg inkább örökségkép átvegyék azon országot, melyet egykor meséshírű, népeket hódító dicső ősök, Attila, birt vala.

Az isteni Gondviselés úgy akarta, hogy műveletlen, pogány őseink foglalják el az akkor még kultivatlan Magyar föld csodaszép virányait, áldott vidékét és itt találják föl az anyaföldet, tehát nem — mint más vándor népek, pusztulásukat, — hanem az anyaföldet, mely számukra nemcsak ideiglenes boldogságot, földi jóket, hanem egyszersmind a siron tul is boldogító keresztény hit üdv adományainak kincseit termette.

Az Úr, a népek Istene, akarta, hogy pogány őseink a keresztény vallás üdvözítő igazságaival megismerkedjenek és ennek elfogadása által köztük a polgárisodás és művelődés terjedjen. Ezen magasztos, de előre láthatólag sok nehézségbe ütköző feladat kivételre egy oly apostoli buzgósgú fejedelem szemeltetett ki, kiben az isteni félelem és a hazaszeretet az államférfiu bölcseségével a legszebb

összhangban egyesültek; ki, mint egy Vergilius tollára méltó második Aeneás, magasan tündöklő idea marad a késő nemzedék előtt; ki messze jövőbe kiható és népe iránt nagy szeretetről tanuskodó intézkedései által kitörülhetetlenül bele véste nevét a halás utókor szívébe.

Ne kérdezd tehát oh idegen — miért a nagy ünnepeid augusztus 20-án nemcsak a háza szívében, de országszerte, még a legutolsó faluban is? — Ne kérdezd, miért határozza el a magyar parlament koronás királlyal egyetértőleg ezen napnak, mint nemzeti ünnepnek, megülését? És miért énekli e napon annyi ezer és ezer torok oly szent lelkesedéssel: „Hol vagy István király?“

Mert a magyarnak mélyen szívébe vannak vésvé ama soha el nem évülő érdemek, melyeknek a nemzeti ünnep hőse, az első apostoli magyar király, birtokosa. — Megfelel a minden igaz magyar hazafit karakterizáló kegyeletes hála, rajongó tisztelet elhunyt nagyjai iránt, kik között első helyet foglal el Szent István, kit méltán nevezhet — a háza atyjának — a magyar nemzet büszkeségének!

Mi által kötelezte a nagy király népét oly nagy hála? . . . Szent István, az Úr felkent választotta, erősen meg volt győződve, hogy a műveletlen erkölcsaire nézve nyers magyar népnél mi sem lehet alkalmasabb eszköz a szivnemesítésére, a művelődés és polgárisodás előmozdítására, mint a keresztény kath. vallás behozatala és ennek meghonosítása; miért is élte főcéljául tűzte ki kedvelt honfainak a babonás előítéletekkel telt pogány vallásról Krisztus hitére való térítését. Telve szent lelkesedéssel e nagy cél iránt, telve erélyvel és férfias elszántsággal leküzdeni minden akadályt, szilárd akarattal fogott nagy terve keresztülviteléhez.

Mi volt eredménye e térítésnek? Ugyanaz, ami Európa, sőt az egész földkerekség más népeinél is; — amint mindenütt — úgy kivált a magyar nem-

A „Zalamegye“ tárcája.

Az apa.

A kis öreg bankpénztáros, aki ezeröttszáz forint évi fizetésért kezelte a külvárosi pénztézet apró tétéleit, felháborodva, tombolva ugrált föl s alá a szobában. Haja kuszáltan csapzott össze kivörösödött homlokán, apró szemé dühösen forgott. Maga volt a neki lódult, megfélemlen indulat. Szép nagy leánya csillapította, kérélgette:

— Nyugodjék meg édes apám, ne gondoljon az egészségre.

Az öreg csak annál jobban heveskedett s rekedtebben ordította:

— Dehogynem törődöm, dehogynem agyom annyiban! . . . Tennem kell valamit a gazemberrel, mert megbetegszem, belepusztulok! . . .

— De kedves, jó apám . . . drágám . . . látja én már nem is gondolok azzal az urral, boldoguljon a maga útján.

Hasztalan volt minden próbálkozás, a rászédett apa hadonászott, fenyegetőzött.

— Csakhogy gondolok rá én és nem is kerül ki a kezemet! Azt mondhatom . . .

És felcsapva fejére a kalapját, rohant ki a házból. A leánya még utána sietett, de mire a lépcsőházhöz ért, a kis ember valahol az utcán száguldozhatott. Aggodalmas szívvel ment vissza a lakásba, ahol egy sarokba az anyja sirdogált. Gyöngye, akarat nélkül való asszony, aki csak sirni, jajgatni tudott szegény.

— Istenem, mi lesz ebből? Valami bajt csinál apád. — Aztán a leányát simogatja és őt siratja. — És te szegény leányom . . . mire jutottál, . . . hogy te ezt mivel érdemelted meg édes, szép leányom . . .

— Semmivel sem, édes anyám, de nem is olyan nagy a szerencsétlenség. Kell is azért ilyen riadalmat csinálni! Ne sirjon, a papát majd csak megörzi az Isten és én sem veszttem azért még el.

Most már így beszélt. Reggel még fuldokolt, vonaglott a fájdalomtól, amikor félelmesen hasított végig a valóság, hogy ő már nem menyasszony többé, hanem cserben hagyott leány! A vőlegénye, aki hetekkel ezelőtt azzal bucsuzott el tőle, hogy kis időre elutazik, megházasodott. A kivel megesküdött, arról annyit tudott meg, hogy nagyon gazdag. Keservesen markolt bele szívébe a megmáshatatlanság esemény. Egymásba kapaszkodva kavargottak, viharoztak lelkebe az indulatok, visszaemlékezések. Kegyetlen gyűlölet szállotta meg az iránt a leány iránt, aki leverte a gyémántjaival, arányaival. De rögtön mentegette is. Hátha nem is tud a diadaláról, hátha nem is sejtí, hogy elgázolt valakit, hiszen az ő felbomlott mátkasága olyan csöndes, eltitkolt, csak éppen az ő kis családjának való volt; úgy ápolgatta esztendő óta, mint egy kedves, szép cserépvirágot, féltve, rejtegetve, hogy senki meg ne kívánja, el ne irigyelje.

Az ellen az ember ellen fordult minden keserűségével, végig bántotta szíve minden feljajdulásával. Egész életének a tartalmát, erejét, szépségét látta benne. Hány-szor ragadta el a lelkét annyi átmagasztosult pillanatban a jövő csudás világa felé, hogy már nem is földi tereken jártak olyankor, hanem emelkedtek, repültek a magasba, túlvilági, aranyzölden derengő felhőzetek közé. Mind ennek most át kellett szuhannia az emlékezetén és utána nyomban ájtárt a jeges, borzongató kinja annak a tudatnak, hogyan fordult el tőle, hogyan végzett vele egyszer s mindenkorra az a férfi.

Oly hatással volt rá ez a villámgyors elhagyás, mint egy sikerült mütét. Nem hanyatlott el életeréje, csak velőkéig ható fájás, halálos ijedelem sújtott le rá, aztán szünt minden átmenet nélkül talpra állott. Sajátos száraz józanság költözött belé, amitől szörnyen tisztán lehet gondolkozni. Olyan lett, mint a gyerek, aki nem toporzékol, amiért elragadták tőle a legkedvesebb játékszerét, hanem nyugodtan, okosan viselkedik mindenkinek gyönyörűségére.

Ugy elgondolta, olyan világosan látta a sorsát.

Tegnap még menyasszony voltam, ma már újra csak leány. Semmi egyéb, csak X. Y. eskimó kisasszony

a nagy fókahajtásban. Hát szabad ezen tönkremenni, hát kel ebbe belehalni? Az ilyen csapást is csak a Gondviselés oszthatja, mint a halált, ami ellen nincs föllebezés, nincs lázongás. És az emberek mind, ha átviharzik rajtuk az első szívet esavaró nagy fájdalom, amikor elvesztik örökre legkedvesebbeiket, hamarosan kiheverik a legerősebb bánatukat is. Neha egy-egy sajtás még a szívbén, aztán mindig több mosoly, végre egészen győz a vidámság, a jókedv a gyászon, a halott már csak emlék. Milyen jól van ez így, milyen bölcsen van megalkotva az ember természete. Beteges kivétel az olyan lélek, amely egész életén át nem tud megbékülni a halállal.

Nekem pedig nincs is halottam, akiből idővel kedves emlékem maradjon; csak van valaki a földön, akit magaménak tartottam s most abból már is emlék lett, csuf, förtelmes emlék, amit meg kell semmisíteni. Minel előbb, hogy valahogy ne győzedelmeskedhessek rajtam.

Istenem, hát megtörtént, mint annyi mással! Azért élni csak kell. A nagy szerelmemet lejátszottam, most következik az élet. Lepörgetni a napokat egymásután és megbékülni, mindjobban a sorssal. Majd elmulik néhány esztendő, hozzám vetődhetik talán egyszer megint egy férfi, akivel jobban járok, akikomolyabban veszi a „nagy“ szerelmemet, amiben én leszek az „ideál“. En meg bizonyára hozzá fogok menni, a leánynak végre is férjhez kell menni és meg fogom becsülni, mindenesetre meg fogom becsülni. Tudja Isten, hogy lesz, milyen is az a férjhezmenes kárpótlásul szokásból, a „nagy“ szerelem után. Azt is meg tudom majd, de kétségbeesni nem szabad, elvérezni nagy gyöngöseség volna egy ember miatt éppen akkor, amikor megtudtam, hogy milyen nagyon megaládtam benne.

Ujra meg újra átgondolta mindezt sokszor egész délután, mialatt egyedül volt odahaza. Az apa, ahogy délelőtt elrontott, még ebédre sem jött vissza s az anyjának végső kötségszálában nem volt maradása, elment, valahol fölkeresse. Már beesteledett, amikor hazajött kimerülten, reményét vesztve.

— Nem találtam, mindenütt voltam — fuldokolta — a hivatalban . . . ott nem járt egész ötig . . . végig vártam, nagyon csudálták, hogy bejelentés nélkül elma-

ERK
zerü tize
ek fából
i, gyári,
és házi
I. Wallfisch
ga sse Na.
stb.
R
6.
Kanada szab. 86.123
Orosz szab. 7723. Németország szab. 36.322.
Norvég szab. 792. Svájc szab. 21.079.

zetnél — igazolást nyert, hogy: „soha sem volt még rendszer oly döntő hatással a nemzetre, soha nem járt át oly üdvözölő eréllyel a társadalmat, mint a keresztény vallás a maga hitrendszerével...“ Mert ez volt azon varázserejű hatalom, mely a nomád élethez szokott, pogány magyar nép szívében az emberi méltóság hamvadó szikráját új és nemesebb életre ébresztette; mely meggyújtva az Isten és a felebaráti szeretet fáklyáját, gátot állott a magyar nép dúló rohamának, enyhébb elveket csepegtetve Árpád harcedzett unokáinak szívébe; mely utat tört magának a rengeteg erdőségek vadonjain keresztül, megszüntetvén az iszapos posványokat és reászoktatta népünket a föld rögös hantjaiban kincseket szerezni; az iskolában, valamint a művészet és ipar csarnokában örömeiket, élvezeteiket keresni, becsesebbeket és áldásosabbakat azoknál, melyeket előbb a harcias magyar nép lánzsával és ijjal keresett volt. — Azonkorba andalít vissza bennünket ezen nemzeti ünnep, mely kor egymás mellett ringató a magyar kath. egyháznak és a magyar polgári alkotmányának bölcsseit.

A nagy király a keresztény vallás behozatalával igen célirányos polgári alkotmányt, üdvös törvényeket hozott, melyek által a személy és vagyonbiztonság alapját egyszer és mindenkorra megvetette. Ezen alkotmányos intézkedése a régi nemzeti jogokat nemhogy csorbította volna, sőt ellenkezőleg az „etelközi vérszerződés“, tehát az ősi alkotmány talapzatán épült fel. A magyar nemzet eme jótékony regenerálását lelkenek nagy államférfiúi bölcsességével, szívének érzelmegzaltságával s akaratának óriási erejével valósította meg. — Bármily nemes és önzetlen volt is minden intézkedése, mégis nem egyszer keserűséget kellett tapasztalnia hálátlan honfitársai részéről, kik gonosz ármánykodásuk által nemes tervét meggátolni igyekeztek. De a nagy királyt, a lángbuzgalmu férfiut, az Istenbe vetett rendíthetetlen bizalma soha sem hagyta el: működését siker koronázta, fegyverei úgy a bel-, mint a küllelenség felett győzelmet arattak. S elérte, amit élete főcéljává tűzött ki, t. i. népének civilizációját és vele boldogítását a keresztény hit által. Alig, hogy elfoglalta a trónt, hű magyarjait a keresztény vallás bajnokaivá avatta; és amit atyja, Géza fejedelem, hirdetni kezdett, azt az első koronás király egész buzgósággal folytatta; külföldről hozott papokat, őket tevén népének tanítóivá, kik nemcsak a vallás és tudomány alapelemeire oktatták a magyar népet, hanem hozzászoktatták a földmíveléshez és az egyes iparágak üzéséhez is. Több püspökséget és apátságot alapított, templomokat építtetett, nagyobb számú iskolát nyitott — így felfegyverkezve szent hitének pajzsával, nem átalotta nyílt bizonyosságot tenni vallásos meggyőződéséről, királyi ajakról hirdetvén az evangéliumot, melynek leghűségesebb követője maga a király volt. A szeretet isteni Mesterének azon tanítását: „Amit egynek legkisebb atyámfiai

radt. Voltam a kávéházban . . . ott látták egy pár percet. Futottam egyik ismerőstől a másikhoz . . . Hát a Takács tanárnál csakugyan volt és vele együtt mentek valahová. Tovább nem bírtam . . . Ki tudja, mit csinált!

A leánya csitította, nyugtatta: — Mit csinált volna, semmit sem csinált. Azóta bizonyosan megnyugodott már s haza fog jönni mindjárt. Mondta ezt, de maga is nyugtalanodott s hogy mult az idő és az apa még sem jött, már alig volt vigasztaló szava.

Végre kilenc órákor megszólalt a csengő . . . Az öreg jött meg cshkugyan. Nagyon meg volt viselve, fakó volt az arca, de csupa izgalom még s miközben a két nő féltő szeretettel vallatgatta, egyre fokozódó élénkséggel ontotta a szót:

— Megkapta! Most már leszámoltam vele! Azért mert öreg ember vagyok, kiállok én az ilyen hitványnyal. Hasítottam egyet az arcán, hogy el nem felejtí!

Kiegyenesedett valami félszeg küzködéssel, belepirult a visszaemlékezésbe, de az asszonyt ugyancsak megrémítette.

— Az Istenért, kicsodá bajt vettél a fejedre?
— Bajt! . . . Nem tudja senki. Megverekedtem vele. Felkutattam, két embert küldtem hozzá. Hogy rögtön, ha akarok végezni. Megízentem, hogy nem várhatok s ha nem jön, olyan botrányt csinállok, hogy meg nem köszöni . . . Eljött, az egynapos felesége mellől. Mert fél az a gyáva. Es most, egy félórával ezelőtt szembe kerülünk. Nem hagyta nekem időt . . . rárohantam. Olyat kapott . . . Azért mert öreg vagyok.

Az egész napi izgalom most már megtörte. Egyszerre elfogyott az ereje, úgy kellett oda támogatni a díványra. Ölegették, locsolgatták, de nem tért magához. Félrebeszélte. Mindegyre visszatért az ő nagy cselekedetéhez, első párbajához. Főlemelkedett, lázban égő szemekkel előre hajolt és kinyujtva a jobb kezét hörögve kiáltozta:

— Megölöm! . . . Gazember! . . . Rajta! . . . Rajta! . . .

közül teszték, azt nekem teszték igen szépen valószínűleg meg akar, midőn felkeresi az inségeseket, árvákat és betegeket, gazdag alamizsnával vigasztalván meg őket és így felszárítá apostoli szeretetével a fájdalom és nyomor facsarta könnyeket.

Végül ami Szent István uralkodói működésében leginkább feltűntette az igazi államférfiúi bölcseséget, az ama nagyszerű és eredményében messze a jövőbe kiható cselekedete, hogy nemzetének koronát s vele a magyar népnek a külföld előtt is tekintélyt szerzett és hazájának szilárd alapot biztosított. Elküldte ugyanis Asztrikot, Pannonhegy első főpápját Romába II. Szilveszter pápához, hogy a kereszténnyé lett magyar népet a szent Atya oltalmába ajánlja s ezen kinyert oltalom zálogául koronát kérjen. A nagy pápa szíves örömmel teljesítette a magyarok fejedelmének kérését és nemcsak koronát, hanem apostoli kettős keresztet is küldött neki. Innen van a magyar királyoknak apostoli címük.

Dicső 41 évi uralkodásában a sokoldalú tevékenység megviselte a nagy királyt, ereje egyre gyöngült és érezte, hogy napjaimár meg vannak számlálva; 1038-ik év Nagy-Boldogasszony napján utolszor gyűjté maga közé az ország főpapjait és főurait, hogy végső órájában bucsu szavát intézze hozzájuk; elhaló ajkainak végső fohászát a Boldogságos Szűzhez intézte: „Egek királyné asszonya! vedd anyai ótalmadba az egyházat, a hazát és kedvelt magyar népemet.

Meghalt a nagy király, de fenmaradt magasra emelt emléke és erősen hisszük, hogy fenn is fog maradni, míg csak egyetlen magyar szív dobog, a királyi zsoltáros szerint: „Örök emlékezetben lessz az igaz“. Dicső szent jobbja, ezen a régi idők csodaszzerűen megmaradt drága ereklyéje, a nemzeti ünnepen fényes menetben szent énekek ünnepi hangjai mellett vitetik és a Budára zarandoklott magyar nép ezrei egy szent érzelmmé olvadva szívük legnemesebb lelkesedtségével éneklék: „Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga, ki voltál valaha országunk istápa . . .“

Mely hódolattal hajolunk meg a Gondviselés imádandó színe előtt és háláadólág ismerjük el, hogy különös égi segély örködött hazánk sorsa felett, mely ily nagy férfiú által ringatta a magyar nemzet bölcsőjét és dajkála föl a népet; mely égi segély nem engedte, hogy az oly sok kül- és belcsatában vérzett magyar nép elvérezzen, de igenis megengedte, hogy a sok veszély és párttusak után is „Áll Buda, él magyar még.“

Megyei élet.

A közigazgatási bizottság augusztus havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnökléte alatt f. hó 13-án tartotta.

Az alispáni és főorvosi havi jelentések felolvastatván, a közigazgatási bizottság azokat helyeslőleg tudomásul vette.

Mivel a keszthelyi kórház építésére nézve a képviselőtestület a fennálló szabályrendelettel e'térőleg járt el: a közigazgatási bizottság a járási főszolgabíró útján felhívja a képviselőtestületet, hogy a szóban forgó miniszteri szabályrendelet követelményeinek haladéktalanul tegyen eleget s megállapodását a belügyminiszterhez leendő felterjesztés végett a közigazgatási bizottságnak mielőbb elutasítsa be s a miniszteri jóváhagyás után készítenő el a részletes terv és költségvetés.

A Kebele patak és az ezbe ömlő mellékárkok medertisztogatási vizimunkálatai ellen Szombathely község részéről beadott felebezést a bizottság elutasította.

A csáktornyai állomáson levő pozsony-varazsdi állami közut átjárójánál mutatkozó közúti forgalmi közlekedések miként való megszüntetésére nézve kiküldött küldöttség a helyszínen a munkálatot némely adatok hiánya miatt nem fejezhetvén be, a bizottság Ziegler Kálmán elnökléte alatt a hiányzó adatok beszerzése után újból tart helyszíni szemlét.

Kerka-Kutas községben a postahivatalnak áldozatok árán való létesítését általános közigazgatási szempontból a bizottság nem tartja szükségesnek.

A bizottság tudomásul vette a szombathelyi m. á. v. fizletigazgatóság átiratát, mely szerint a szepetki vasuti állomás közelében a község által a kerítésnek önhatalmulag történt eltávolításával okozott kár megtérítéséről eláll.

Hasonlóan tudomásul vette a kerekedeleműgyi miniszter leiratát, melyben tudatja, hogy a Csáktornya—Kisfalud—Szent-Iván közt közlekedő 6015 számú vonat menetsebességének gyorsítására és a 6025 számú vonat-hoz való csatlakozásának létesítésére vonatkozó javaslatot nem teljesítheti.

A zalabéri vasutállomáshoz vezető ut egy részének minősítése és fenntartási költségéhez kiáltal leendő hozzájárulás megállapítása tárgyában felvett küldöttségi jegyzőkönyv kiadatik az alispáni hivatalnak.

A bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és táviráda igazgatóság átiratát, melyben tudatja, hogy a hodosáni postahivatalnak Tüske-Szen-Györgyre való áthelyezését nem rendelheti el, mert a hodosáni a postaforgalom

igényeinek jobban megfelel, azonban gyalogkúldőnc postajáráttal kapcsolja össze.

Kir. tanfelügyelő — jelentése szerint — ezen időben tárgyalta a türjei r. k. iskola harmadik tanítói állásának államsegélye ügyében az iskolaszékkel és képviselőtestülettel. — Megtekintette a pusztaszőlősi ág. ev. iskola új épületét; itt és Pusztaszőlősi-Magyaródon, valamint Bánok-Szen-Györgyön az iskola személyi és dologi viszonyai felől értekezett érdekeltekkel. — Szent-Liszlón az államsegély adatait beszélte meg a képviselőtestülettel és iskolaszékkel; egyben a községi iskolának egyelőre bérhelyiségben való elhelyezését követelte a mostani tartóhatatlan állapotban lévő tanterem elzárásával. — Ugyancsak Bánok-Szen-Györgyön tárgyalta Várföld községgel a közigazgatási bizottság elé került tanítói járulmányok ügyében. — Ugyanitt megnézte a nyári gyermekmenedékházat. — Járási főbíróval Ságodon tárgyalta az iskola dologi viszonyai felől. — Keszthelyen a községi elemi iskolák államsegélyének feltételeit tárgyalta meg a képviselőtestület és iskolaszék kiküldöttséivel. — Ugyanitt megtekintette a befejezéshez közel álló állami polgári leányiskola új épületét. — A miniszter a zala-lövői áll. elemi iskola megnyitását január elsejére tűzte ki.

Gyulakeszi r. k. iskolának 600 k., az udvarnoki r. k. iskolának 800 korona évi segélyt utaványozott a miniszter, miről érdekelt községeket értesítik.

Müller Károly mindszentkálai tanító 788 kor. évi nyugdíjához 148 kor., Vörös János keszthelyi tanító 1380 kor. évi nyugdíjához 280 kor., Peintler Ferenc kerka-szent-miklósi tanító 709 kor. 86 fill. évi nyugdíjához 149 kor. 86 fill., évi ö-szeggel tartozik a község házájárulni, miről érdekelt községeket a miniszter rendelet másolatával értesíti a bizottság.

A kerka-szent-miklósi r. k. iskolát fenntartó közönséget a bizottság felhívja, hogy az iskola fenntartásához szükséges összeget az 1868 évi 38 t.-c. 11-§-ához képest vesse ki és a törvényes eljárásnak érvényesítésére az előirt forumokat igénybe vegye.

Murai Lajos és Szollár István keszthelyi községi elemi iskolai tanító megválasztását a bizottság megerősítette.

Csabrendek község kérvénye állandó gyermekmenedékházához szükséges pótlék és államsegély ügyében a még hiányzó adatok pótlása után felterjesztetik.

Balaton-Ederics és Nemes-Vita községeket a bizottság felhívja, hogy a második tanítói állás szervezését haladéktalanul megindítsa; a második tanterem iránt építkezés vagy bérlet útján gondoskodjék; a második tanterő javadalmát pedig saját járulmánya mellett államsegély igénybevételevel biztosítsa.

A nagy-kanizsai községi polgári iskola rajztanítói választásra elnökül a bizottság Eperjesy Sándor bizottsági tagot küldötte ki.

A kis-szigeti tanító fizetési hátralék kimutatása behajtás végett a járási főszolgabírónak kiadatik.

Német-Szent-Miklós községnek ötödéves korpótlék, Akali községnek államsegély elnyerése tárgyában beérkezett kérvényét a bizottság pártolólág terjeszti fel a miniszterhez.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál június végén hátralék volt 6.251, július hóban beérkezett 4.720 s így elintézés alá került 10.971 ügdarab, amelyből elintézték 4.909 dbot s így július végén hátralékban maradt 6.062 ügdarab. Az irodánál június végén hátralékban volt 1.579, július hóban leírás végett kiadatott 4.908 s így elintézés alá került 6387 ügdarab, amelyből július hóban leírták és expedáltak 5.245 dbot. s így július végén hátralékban maradt 1.142 ügdarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint július hóban egyenes adóban befolyt 139.651 kor. 99 fill. A folyó év elejétől fogva júliusig bezárólag egyenes adóban 1.301.523 kor. 14 fill. folyt be, mely a mult év hason szakában befolyt 1.231.195 kor. 45 fillérel szemben 70.327 kor. 69 fillér emelkedést tüntet fel. — Július végén a hátralék: 3.330.726 kor. 81 fill. egyenes adóban, 151.829 kor. 09 fill. hadmentességi díjban, 973.959 kor. 58 fill. belyeg- és jogilletékekben, 34.826 k. egyenértéki illetékekben, 98.367 kor. 41 fill. fogyasztási és italadókbán, 31.427 kor. 63 fill. italmérségi illetékekben vagyis összesen 4.621.136 k., 62 fill. — Leírtak a f. évben egyenes adóban 147.629 kor. 25 ft. hadmentességi díjban 2.377 kor. 12 ft.; fizetési halasztást 9 esetben adtak 1.630 kor. 42 fill. adótartozásra, ideiglenes házáldómentességet 26 esetben. — A kataszteri nyilvántartásnál az előző haviak figyelembe vételével bejelentettek összesen 4.343 birtokváltozási esetet, melyből 3815 esetet keresztül vezettek. — Adóleengedés végett bejelentettek 1 fagykárt, 14 jégverést 5 árvíz kárt, 34 phylloxera kárt, 7 szénkénegezési esetet. Lisztharmatot és peronospora kárt nem jelentettek.

A kiállítás.

A kiállítás alatt persze iparkiallítás kell érteni, vagy talán jobb volna, ha munkakiállítás mondanánk, mert az ipar szótól már sokan fáznak, kivált mióta megindult a magyar ipar védelmének a mozgalma.

Legyen hát munkakiállítás. Legnevezetesebb benne azonban a kiállítás szó, minthogy az a kiállítás, amelyről beszélni akarok, igazában eldugás volt, alighogynem a föld alá való rejtőzködés.

Egészen véletlenül történt, hogy a mult vasárnap ott voltam a kiállításon. Egészen véletlenül voltak azok is, akik velem voltak. Többen aztán nem is voltak. A kir. tanfelügyelő is ott volt, azért is, mert neki jussa van az iskolában járkalni, mikor kiállítás sincsen.

A kiállítás pedig az iskolának egyik termében volt. Maga az egész iskola egy átkozottul eldugott utca szegletében van, a kiállítás pedig az épületnek megint egyik szegletjében szerénykedett.

A kiállítást Németh Elek helyettes polgármester nyitotta meg, amint szájról szájról mondták. A velem jelen

volt publikum, négy ember, csak egy negyedóra mulva tünt fel a helyszínen.

Egy óra mulva harangoztak ebédre. A terem ajtaja bezárult s a díjak kiosztásáig ki sem nyílt. Felesleges is lett volna.

A teremben mindjárt szembe ötlök egy-két pár csizma, cipő, néhány kefe, nadrág, pár asztal, tükörfartó, két kemence, egy kis vasnemű. Jóformán aztán ezzel ki is van merítve a munkák tárgya. De ha részletesen megszámláljuk és átböngésszük az írásbeli kimutatást, kitűnik, hogy 44 ipar-mesternek 51 tanulója 57 tárgyat, holmit, állított ki.

Még meg is lehetne nyugodni ebben, ha nem tudnók, hogy a városban 400, betűvel írva: négyszáz iparos van.

A kiállított tárgyak mellett itt-ott egy-egy kis cédula van. Legtöbbször rá van írva: egy éves, 1 1/2 éves, két éves, 2 1/2 éves, amik azt teszik, hogy annyi éves inas készítette. Három éves már nem igen van. Ezekből talán már többezt várának s ettől félhetnek tán a 3 évesek.

A híuságok híusága már itt megkezdődik az iparos inasoknál. De ez csak úgy közbe legyen mondva. Nemelyik cédulán rajta van a készítő neve is, némelyiken még a tárgy ára is. De mindezek csak úgy véletlenül.

Nos, nézegettük a készített portékákat. Durva, kiméletlen ember volna, a ki itt kritizálni akarna. Egy és két éves inasgyerekek munkáit kritizálni! De nem is igen lehetne ám. Sőt ellenkezőleg. Vagy igen tulságos dicséret illeti meg azokat a gyerekeket, vagy épenséggel alig-alig lehet hinni, hogy ők maguk készítették teljesen a kiállított cikkeket. De maradjunk csak a becületesség-el. Nincs helye semmi gyanúnak. Legfőlegbb fóltevés lehet, hogy egyik másik gyerek munkán simíthatott ügyesebb kéz is. Ennyi nem árt. Ennél több káros volna.

A vasárnapi kiállításról ez a kis tájékoztató ismeretetés elég is volna, ha egyuttal egyéb érzelmeket és gondolatokat is fel nem keltene az emberben. A méltá-nyosság megkívánja, hogy megemlítsük a helyi ipartestü-letet, mely máj tíz év óta tartja fenn ennek az iparki-állításnak a rendezését. Saját vagyonából tűzi ki a díjakat. Magában a kezdeményezésben az iparfejlesztésnek a jó szelleme volt. Hogy ez a vasárnapi kiállítás olyan szűkkörü volt, sokan abban kereshetnek a mentő okot, hogy az ipartestület most nem lóthat-futhat annyit utána, mert el van foglalva a saját zászlóavatás-ügyével. Ez az ok nem talál. Az ipartestülettől elég, ha kezdeményezte, fenntartja, rendezi és díjazza. A többi az illető iparos-mesterek buzgóságától és a közönség érdeklődésétől függ.

Hanem, aki a vasárnapi kiállítást látta, annak velem együtt egyéb megjegyzései is vannak. Örömmel fölthette el az egész publikumnak, mind a négyütneknek, a kebelet ama néhány gyermeknek az ügyes munkáját. De ezen kívül aztán az a leverő hangulat is erőt vett rajtuk, hogy bizony szomorú sorsa van nálunk a magyar iparnak: nem becsüljük meg saját vérünknek a munkáját.

Hosszasabb magyarázat nélkül felemlitek néhány adatot ismétlésül.

Először is a hely, az a zezugus kis síkator szeg-let eléggé jellemez minket. A korcsmák számára fényes palotákat s esilláros nagy tsermeket építünk, de véres verejtékünknek a koronáját bedobjuk egy utcasarokba.

Másodsor — a kávéházak naponként reggeltől éjfél-utánig szoktak nyitva lenni, de az iparkiállításnak elég egy esztendőben egy óra.

Harmadsor — a hét krajcáros bazár előtt, ahol kínai legyező, japáni napernyő van kifeszítve s bécsi csipke lóg, ezrivel tolong a nép, — de a mi munkánk kiállítását négy öt ember nézi meg. Mit is nézzen a suhanc inasnak patkós, kordován csizmáján? Paraszt munka ez a strinfliehez képest.

Negyedsor — a hét krajcáros bazár előtt, a „ringispili“ előtt, a majom és medvetáncolatok előtt kell is, hogy tolongjon a nép, mert ezeket sippal, dob-bal, trombitával hirdetik, de mi a saját lakatos, asztalos szabómunkánkat sundám-bundám suttyonban mutatjuk meg, hogy nézzék is s ne is lássák, nehogy szerényteleneknek tűnjünk fel.

Ötödször, hatodsor stb, folytathatnám tizig, százig az észrevételeket. Lehetne a hibát talán egyik, vagy másik tényezőben keresni. Talán az említett pontok keserítik el a dolgos embert s nyomják lemondásra, a helyett, hogy sarkalnák, mert munkáját nem becsülik meg. Vagy a honi kereskedő nincs segítségére ahoni iparosnak, ami a helyett, hogy ennek a portékáját terjesztené, idegen fércmun-kát szó a közönség nyakába. Vagy saját magában a iparos-mesterben van a baj; nincs meg a rugékonyság. Ha kutatónk, itt is, ott is meglehetne találni a bajt. Az a legbizonyosabb, hogy az általánosan elpetyhüdt közszel-lemben, az idegrendszer tompultságában, tetszhalottszerű életünkben van a baj.

Hársány trombitára volna szükség, mely pezsgőbb életre ehresszen, — mert az is bizonyos, hogy bármennyi akadály és elkésztő körülmény álljon is utunkban: ilyen mult vasárnapi féle maréknyi kiállítást nem szabad ren-dezni annak a tábor munkás embernek, a hol 400 mester, megannyi segéd s nem tudom hány száz tanuló veri a vasat a megélhetésre.

Több száz tanulóból 51 áll ki a sikra. A többi nem tud, vagy nem akar. Mindakettő lehet. Talán még s khelyt nincs kifejldve az az egészséges szellem, hogy a mester valóban mester legyen, tanítója a tanulóknak s hogy a műhely a szakszerű munkának iskolája legyen.

Még el-elküldik bornyut őrizni, vagy bölesőt rin-gatni s egyéb más fajta dologra, a helyett, hogy a saját pályáját tanulná. Lehet, hogy ilyenek miatt csak 51 ifju tudja a saját mesterségét folytatni. Lehet, hogy azért sem, mert nem lát példát maga előtt.

Hol van a több száz segédnek a munkája? Hol van a 400 mesternek a munkája? Hiszen a gyermekek

kiállítására jórészt csak becéztetés. Hát nem komoly do-log-e a kiállítás, hogy megérdemelje a férfiak derek, komoly munkáját?

Teljes kiállítást várunk városunk összes iparosaitól pezsgő lelkesedéssel és komoly versenyzéssel s önkön-zintén várják el, hogy komoly figyelemre méltassuk s megismerve jó készítményeiket, dobjuk vissza az idegen szemétdombokon összeszedett lim-lomot.

Borbély György.

Közegészségügy.

Dr. Háy István vármegyei t. főorvos a vármegye területén július hónapban előfordult közegészségi állapot-ról a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság augusztus havi üléséhez.

Az időjárás, eltekintve a hónap első felében előfor-dult néhány napi esőzéstől, az egész hónapban át száraz és nagyon meleg volt. A felbőtközött közegészségi állapot-ügy, mint a mult hónapban, semmi kivánni valót sem hagyott hátra, mert a csekély számban megis előfordult heveny, gyomor és belhurut, valamint a váltóláz esetek is jó lefolyással végződtek. A gyermekek közegészségi álla-pota az előző hónapéhoz képest rosszabbodott nemcsak azért, mert a belhurut több áldozatot követelt, hanem azért is, mert a vörheny és kökhurut a Nagy-Kanizsa város, a kanizsai és csáktornyai járásokban járványosan lépett fel s a roncsoló toroklob eseteinek száma emel-kedett.

A fertőző bántalmak közül roncsoló toroklobban beteg volt 19, gyógyult 10, meghalt 7, ápolás alatt maradt 2; vörhenyben beteg volt 22, gyógyult 12, meghalt 2, ápolás alatt maradt 8; kanyaróban beteg volt 15, gyó-gyult 7, ápolás alatt maradt 8; hasi haggymában beteg volt 8, gyógyult 1, meghalt 2, ápolás alatt maradt 5; kökhurutban beteg volt 24, gyógyult 6, meghalt 1, ápo-lás alatt maradt 17, vörösen beteg volt 10, gyógyult 7, ápolás alatt maradt 3; hólyagos himlőben beteg volt 2, gyógyult 1, ápolás alatt maradt 1; vérhasban beteg volt 2, ápolás alatt maradt 2.

Rendőri boncolás történt kétszer, az egyik esetben a halál legközelebbi oka volt fulladás vízbeesés folytán, a másiknál pedig elvérzés elgázolás miatt. — Külső hullá-szemle előfordult 16, súlyos sértést bejelentettek 7 esetben. — Öngyilkosságot két egyén hajtott végre, ezek közül 1 (Ruzsmann György VI. hegyker. lakos) a Murába ugrott; 1 (Kovács József 34 éves türjei lakos) a robogó vonat alá dobta magát. — Véletlen szerencsétlenség általi halál történt 16-szor és pedig 10 (Salamon Károly mura-csányi, Alsó Miháloveczón két egyén, Kutnyek Anasztázia mura-szent-mártoni, Fischer Frigyes zala-egerszegi, Czigány Mihály lispai, Zóri János és Nándor dobrii, Pető Lajos letenyei és Simon János miketái) vízbeletak: 3-at (Kör-mendi Antalt zala-lövői, Preleg Jozsefet biezovecei, Szoták Jozsemet galamboki) a villám agyonsújtott: 1 (Németh Erze nyirádi) megégett; 1-et (Vinkó Julit zala-szent-mihályi) a kocsii elgázolt; 1 (Lep Ferenc nozai) a deszka gyárnál fulladási halált szenvedett. — Elmekórának egy esete képezte a hivatalos beavatkozás tárgyát s az ille-tőnek mint ön- és közveszélyes betegnek, elhelyezése vé-gett a hatósági intézkedés megtörtént. — Veszettség gyanujában levő macska Talabér Károlyt marta meg, kit is védoltás céljából a budapesti „Pasteur“ intézetbe szállí-tottak.

Hét évnél fiatalabb gyermekek gyógykezelését el-mulasztották 43 esetben; e miatt az első fokú egészség-ügyi hatóság 13 felmentő és 13 elmarasztaló végzést hozott. — A többire nézve pedig a megfelelő tárgyalás folyamatban van.

Bátor vagyok jelenteni, hogy a balaton-füredi gyógy-szertárt és fürdőtelepet megvizsgáltam. A gyógyszerár-felszerelése és kezelése az előirt szabályoknak megfelelő. — A gyógyfürdőnél azonban a már tapasztalt s a tek. közigazgatási bizottsághoz is már mult évben bejelentett közegészségügyi hiányok még fenn állanak, melyek, vala-mint más oldalról jövő egyéb panaszok végleges elinté-zése céljából javaslattételre kiküldött bizottságban ott helyben én is részt vettem. — E szerint reményem van, hogy jövőben a balaton-füredi gyógyfürdőnél úgy a nagy-közönség, mint a tulajdonosok méltányos és jogos közös érdeke a szükséges intézkedésekkel okvetlen a kellő ol-talomra talál és elintéztést nyer.

Megyénk július havi közgazdasági állapota.

Gruner Lajos vármegyei közgazdasági előadónak a július havi közgazdasági állapotáról a közigazgatási bizott-sághoz terjesztett jelentése:

A lefolyt július hó első felében uralkodott és az aratási munkálatok folytatására nézve kedvelő időjárást a hó közepe felé tikkasztó hőség követte, melyet csak a hónap végén bekövetkezett esőzés szüntetett meg. A nagy szárazság után következő esős, hűvös időjárás különösen a kapás növényeknek és a szőlőnek, a nyári takarmá-nyoknak kedvezett, a már megakadt tarlóbuktatást pedig lényegesen megkönnyítette.

Az aratás és hordási munkálatok és ezek után a cséplés nagyobb részt kedvező időben történhetek meg; egyedül a kései zabok aratását szakította meg a több ízben bekövetkezett esőzés.

A sok helyen már megtörtént cséplés eredményéből sajnálattal kell jelentenem, hogy az azelőtt sok helyen szép eredményekre jogosító termények állása megénk nem egy járásában csalódással végződött az aratás befejezté-vel. Különösen majdnem általános a panasz, hogy szalmára nézve az ideai aratásunk a mult évi mögött maradt; de panasz van a rozsrá is, melynek öntése és minősége igen közepes; az árpára, mely nem szolgáltatott oly szép mi-nőséget, hogy jó sörárpa legyen belőle; a zab pedig

későn érve, kétszeres, sok helyütt könnyű minőségű maradt.

Vannak ugyan kivételek egy és ugyanazon járásban s épen e miatt nagy különbségekkel találkozunk az idén úgy az erdmény, mint a minőség dolgában. Vigasztalá-sunk lehet, hogy az egész országban így van. Aránylag még a legjobb eredményt és minőséget szolgáltatotta a buza, melynek terües átlaga ugyan szintén hanyatlott a júliusi átlag becslésekkel szemben mintegy 30.000 metermázsával, de mégis a tavali eredménnyel szemben mintegy 58.000 metermázsával jobb termést mutat a július 30-án beérkezett kimutatások alapján. Várható ezen gabonaműből holdanként 646 q s így összesen 555.733 q. A rozsnál már deficitünk van; mert a mult évi 510.000 q terméssel szemben a július 30-iki termés-becslés csak 480.000 q-t mutat ki, a kevesedés tehát 30.000 q. Alapos gyanunk van azonban, hogy a befeje-zett cséptések után ez a különbözet meg tetemesen fog nagyobbodni. A rozsnak ártott a fagy és köd, minősége igen közepes s k. holdanként csak 562 kg. várható. Ehhez csatlakozik az árpa, mely kivitelünkre való tekin-tetből igen fontos cikk. Ennek termését a július 30-iki átlag alapján k. holdanként 577 kg-ra becsülték, össze-sen 210.700 q, mely a tav. li 251.000 q terméssel szem-ben 41.000 q deficitet mutat. Minősége a későbbi vété-seknél igen kifogásolható és sok benne az apadt szem, amelyet, mint a zabnál, a hűtésnek, a részben június hóban uralkodott sok esőzésnek tulajdoníthatunk. Hason-lóképen vagyunk a zabbal, mert ez holdanként 600 kg. s így összesen 134.000 q. termést helyez ugyan kilátásba, de ez a tavali termésével szemben még 28.000 q. deficiet jelent.

Összegezve ezen főbb gabonaművek termését, össz-szesen 41.000 q gabonával kevesebb az ideai termésünk a mult évéhez képest. Ebhez járul még az a körülmény, hogy a mult évben az árak jobbak voltak.

A július hóban uralkodott nagy szárazság kapásnö-vényeink oly szép eredményt mutató növekedését is meg-akasztotta és ha a hónap vége felé az esőzések be nem állnak, a tengerinél is siralmas állapotok jelentkeznek. Az utolsó órában azonban felvidultak ismét kapásnövénye-ink. A burgonya jó termést ígér még mindig, azonban a korai fajtáknál panasz hallatszik a rothadás tekintetében. Míg a kerti vetemények sokat szenvedtek a szárazságban, a hűvelyesek jó közepes termést ígérnek; a káposzta jobb részt jól áll; a kései kölesek ritkák és silányak; a kender és len jobban áll; a takarmány répa az állandó esős időt megkívánja, de még elég türethető; a mesterséges takarmányok sokat szenvedtek a nagy szárazságban és számos gazdaságban nem sokára — legalább még a tarló löheréket és a kölest takarmányozni nem lehet — száraz takarmányra kerül a jószág.

Sarjuink egyáltalán igen silányak, a legelők pedig igen kiégték és kiszáradtak úgy, hogy a marhaállomány-nak igen csekély táplálékot nyújtanak — különösen ma-gasabb fekvésű legelőkön.

Ezen, nem igen kedvező mezőgazdasági állapotok felsorolása után neki vigasztalást találhatunk a szőlők állapotában, amelyek rendszeres védekezési eljárások al-kalmazása mellett még mindig szép reményekre jogosítá-nak, bár az utolsó hűvös és nedves időjárás következté-ben a peronospora és az oidium ismét némely vidéken erősen mutatkozik, leginkább pedig ott, ahol a védekezést későn vagy egyáltalán nem is foganatosították.

A július 28 és 30-ikán uralkodott vihar egyes he-lyeken a szőlőket is károsította, sőt némely helyen ezen idő tájt jégeső is mutatkozott, azonban nem kiterjedett vidékeken, hanem inkább elsősorva.

Állatállományunk jó conditójára nézve az utolsó időben megfogyott legelők határozottan károsan hatottak. Ló- és szarvasmarha állományunkban azonban nagyobb mérvben fellépő állati járványok nem pusztítottak; sporá-dikus jelleggel fellépett azonban a lépfene vármegyénk csáktornyai, nagy-kanizsai, letenyei és novai járásoknak néhány udvarában.

So kal nagyobb mérvben terjed azonban a sertésvész, mint azt türethetőnek jelezhetnők. Majdnem minden járá-sunk már inficiálva van, aminek következményeit éri állatforgalmunk korlátozása is. Ugyanis sertésvész behur-colására miatt az Ausztriába való beviteltől el van tiltva a csáktornyai, kanizsai, uovai, pacsai, perlaki és zala-egerszegi járás, Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg rend-tan. városok és ninesen kizárva, hogy rövid idő alatt vármegyénk egész területét zár alá helyezik. Épen ebből kifolyólag és tekintettel ezen, a nemzet vagyonában oly nagy károkat okozott és okozó állati bántalom rendkívül veszedelmes természetére, bátor vagyok a tekintetes alispán ur figyelmét sürögősen erre felhívni és a gazda közönség nevében is felkérni, hogy ezen bántalom tovább terjedését a rendelkezésére álló minden eszközzel mega-dályozni sziveskedjék.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

A cs. és kir. közös hadügyminiszterium pályázatot hirdet a közös hadsereg 1901. évi bőrnemű, ruházati és fölszerelési cikkeiből a hazai kisiparnak juttatott rész szállítására. Szállítandó cikkek: bakancs, könnyű cipő, eszernák, nadrágszj, szőrmés borjúbőr hafi bőrnöd, töl-tény- és irat-táska, lovassági máha-táska, gyalogsági és lovassági derékszj, szurony- és kardhüvely, puskaszj, köpenyszj, pisztolytok, heveder és egyéb szerszám és szja-zat. Az ajánlatok legkésőbb i. évi október hó 31-ikéig az alulírott kamaránál nyujtandók be.

Mire az érdeklt iparosság figyelmét oly megjegy-zéssel hívjuk föl, hogy a részletes hirdetmény kamaránknál bármikor (a hivatalos órák alatt) megtekinthető. A rész-letes hirdetmény a Budapesti Közlöny f. évi augusztus hó 11-iki számában teljes szövegben megjelen, a mely

szám 60 fillér előzetes beklődése mellett a nevezett hivatalos lap kiadóhivatalától (Budapest VII. Kerepesi-ut 54.) meghozható.

Sopron, 1900. évi augusztus hó 12-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A magyarországi kereszténység megalapításának kilencszázados évfordulóját nagy fényvel és ünnepséggel ülték meg az egész országban. Városunkban már 14-én délután nemzeti zászlók lengtek a házakon. Az ünnepélyes isteni tisztelet az Oltári szentség kitétele mellett Desics Géza segédlelkész tartotta, valamint a mise végén a „Te Deum“-ot, az ünnepi szónoklatot pedig Kun Vilmos állami főgymnasiunai hitoktató. Az isteni tiszteleten jelen volt a vármegye tisztkara dr. Jankovich László gróf főispán vezetése mellett, a kir. törvényszék, kir. járásbíró, kir. ügyészség, kir. építészeti hivatal, kir. pénzügyigazgatóság, kir. tanfelügyelőség, a városi hatóság Várhidy Lajos polgármester vezetése mellett, az ügyvédi kamara, a különböző tanintézetek tanestületei s nagy számú közönség.

Felséges királyunk hetvenedik születésnapját nagy fényvel és kegyelettel ülte meg városunk lakossága is. Ugy a köz-, mint a magánépületeken sz ünnepjelzése végett nemzeti zászlók lengtek. A Kazinczy téren volt felállítva a helyben állomásozó honvédek mind a három százada. A hálaadó isteni tiszteletet d. e. 9 órakor Kun Vilmos főgymnasiunai hitoktató tartotta a káplánok segédlete mellett. A mise fő részei alatt szóltak a mozsarak. Az isteni tiszteleten jelen volt a vármegye tisztkara dr. Jankovich László gróf főispán vezetése mellett, a honvédszázad tisztkara, csendőr tisztkar, az összes helybeli kir. hatóságok, testületek, városi tisztkar, a különböző tanintézetek tanestületei s nagy számú közönség. Mise után Pálffy kapitány vezetése alatt díszelvonulás volt, melylyel az ünnepség hivatalos része befejezést nyert.

Képviselőválasztás. Nagy érdeklődés és a szavazó polgárok tömeges részvétele mellett folyt le Tapolczán f. hó 4-én a képviselőválasztás és a kormánypart fényes győzelmével végződött. A beadott 2267 szavazat közül Hertelendy Ferenc kormányparti 1393, Abaffy Emil néppárti 874 szavazatot kapott s így Hertelendy Ferenc 519 szavazattal többel lett képviselőnek megválasztva.

A zalamegyei nemzeti pénztári választmány Inkey László elnök elnöklété alatt f. hó 13-án évnegyedes gyűlést tartott, a melyen elintézte a folyó ügyeket; az elhalálózás folytán üresedésbe jött egy tagsági helyre Baboss Árnin salomvári földbirtokost választották meg.

A városi képviselőtestület Várhidy Lajos polgármester elnöklété alatt f. hó 14-én rendkívüli gyűlést tartott, amelyen az állami elemi iskolai gondnoknál megkeresésre az elemi iskolák számára szükséges 4 termet ideiglenesen a régi ovoda épület átalakításával bocsátja az iskola rendelkezésére. — Az aggá-poldai kápolna kifestési munkálatainak árlejtes utján történt kiadását a közgyűlés jóváhagyta. — A főgymnasiumhoz szükséges játszótér megszerzése tárgyában érkezett miniszteri rendelet felolvastatván, a közgyűlés elhatározta, hogy e célra a gymnasiumi épület telek árára gyűjtés utján egybegyűlt, de egészen fel nem használta összeget bocsátja rendelkezésre, a még hiányzó részt pedig a városi pénztár fogja fedezni. — Gaál Károly városi kapitánynak fizetését a közgyűlés 100 koronával felebb emelte. — Hanyi illetőségű Reif Dávidnak a városi tanács javaslatához képest a közgyűlés a letelepedési engedélyt megadta.

Új pénzügyigazgató. A m. kir. pénzügyminiszter Halvasz Mátyas zalaegerszegi pénzügyi helyettes igazgatót az ujonnan szervezett ipolysági pénzügyigazgatósághoz pénzügyigazgatónak nevezte ki.

Meghívó. A zalamegyei 1848/9-es évi honvéd egy-let f. évi augusztus hó 26-án Zala-Egerszegen a városi kistermében délelőtt 10 órakor választmányi ülést tart, melyre a t. igazg. választmányi tag urakat tisztelettel meghívja az elnökség.

Visszavont felebbezés. Mint értesültünk, dr. Kele Antal városi képviselő a polgármester választás ellen beadott írásbeli felebbezését visszavonta s így a választást jogerősnek tekinthetjük.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi munkások betegsegélyző egylete 1900. évi aug. 12-én tartotta a kazaházi kertben népmulatságát. Bevétele volt: 1. Személy-és családjegyekből 95 kor, 2. Felülfizetésekből 41 kor, 20 fill. 136 kor, 20 fill. Az összes kiadás kitett 88 kor, 30 f-t, s így pénztára javára a tiszta jövedelem 47 kor, 90 fill. Felülfizettek Nagys. özv. Farkas Dávidné 22 kor, dr. Kele Antal 2 kor, Lázár Antal 2 kor, Unger Antal 2 kor, Bence György 1 kor, 40 fill. Nemes Sándor 1 kor, 40 fill, Zimicz Ferencné 80 fill, Engelhardt Sándor 80 fill. N. N. 80 fill. Kovács József 40 fill, Simon József 20 fill, Horváth István 20 fill, Sipos Róza 40 fill, Tujmer Mária 10 fill, Fülöp Mária 40 fill, N. N. 40 fill, Horváth István 40 fill, Szűts György 20 fill, Kulcsár Sándor 20 fill, Köbl Antal 60 fill, Szabó Károly 40 fill, Huber Sándor 20 fill, Tuba János 10 fill, Kertész József 20 fill, Hernicz József 40 fill, Radasztics Ferenc 40 fill, Horváth Gyula 40 fill, Berta Örzse 40 fill, Lovonyák Oszkár 40 fill, N. N. 10 fill, Kis Károly 40 fill, Farkas Lajos 60 fill, ifj. Bedő Vendel 40 fill, összesen 41 kor, 20 fillér. Ezen kívül nagys. özv. Farkas Dávidné urnó külön husz koronát küldött a munkás-egylet tagjainak azon célból, hogy azt a népmulatságon elkölthetik. Első sorban nagys. özv. Farkas Dávidné urnónek, ki a munkás egylet iránt mindig és minden alkalommal különös jóakaratot és áldozatkészséget tanusított, az után pedig a többi felülfizetőnek is, az egylet nevében s a humanus cél érdekében hálás köszönetemet nyilvánítom. Zala-Egerszegen 1900. évi aug. hó 15-én. Dr. Kele Antal munkás-egyleti elnök.

A keszthelyi községi iskolaszék a községi elemi iskolák igazgatóságával az 1900/1-ik tanévre is Bory Imre eddigi igazgatót bízta meg. — Révai Ilona tónónőnek lemondását állásáról tudomásul vette, egyúttal neki eredményes működéséért jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését. — A lemondás folytán megüresedett rendes tanítói állásra Vaszary Kálmán segédtanítót léptették elő, míg az így megüresedett segédtanítói állásia pályázatot hirdetnek. — Tudomásul vették, hogy az elemi iskolai tanestület az iskolaszékbe képviselőjéül Murai Lajos tanítót választotta meg.

A zászlószeg megváltása címén a zalaegerszegi ipartestülethez még a köv. adományokat küldték: 20 koronát: Graner Géza, Hudetz József (Szombathely), Hirschler Miksa (A.-Domboru), Radócsa János (Budapest), Várhidy Lajos polgármester, özv. Farkas Dávidné, König Izidor (Budapest): 10 koronát; Br. Harkányi Károly, dr. Berger Ignác, Lányi Kálmán, Marton László, Skublics Zsigmond, Vaszary Károly hercegprímás, Nagy Pál, Arvay Lajos, Sztaniszlavszky Adolf, Robonczy István, Keszly Ferenc, dr. Obersohn Mór, Háczky Kálmán, Hertelendy József (Vindornyalak), Bezeredy László (K.-Görbő), Keresk. ifj. Önképzőkör Zala-Egerszeg, Mandel Pál, Kaiser Albert, Dervarics Gizella (Szt.-Kázmadombja), Czebe Károly, dr. Haudek Ágoston, gróf Batthyány József, Bogay Máté, Fülöp András (Pakod), Königmayr János, Kasznár Márton, Csutor János, Szabó Etelka, Rosenberg Sándor és Vilma; 8 koronát: Dr. Hajós Ignác, Fenyvesi Miksa, Németh Gábor, Thassy Kristóf, Ruzsinszky Nővérek, Vörös Gyula; 7 koronát: Fangler Mihály; 6 koronát: Dr. Grünvald Samu, Bogay Elemér, Fürst Sándor, Reisinger és Eisner, Horváth Pépi, Örzse és Anna, Orsario Lőrinc, Patachich József, Fekete Margit; 5 koronát: Polgár János, Rutich Sándor, Jádó Károly, dr. Vajda Manó, Faller József, Grész Károly, Udvardy Vince, Z.-egerszegi Kerékpart Egyesület, Szűcs Dezső (N.-Falud), Jálits Ignác, dr. Fürst János, Schvarecz Mór, Klein Ignác, Ringbauer János, Somossy Nándor, Hajgató Gyula, Lusker János, Deák Mihály, dr. Csák Károly, Szirmai Béla, dr. Fritz József, Udvardy Ignác, Braunstein József, ifj. Szekeres István, dr. Ruzsicska Kálmán, dr. Berger Béla, ifj. Kovács László, Faragó Ödön (Páris); 4 korona 18 fillért: Furtinger Károly, Géczy Kálmán, Förster Géza, Pálffy Imre h. századosok; 4 korona 16 fillért: Sényi Géza, Perczel Mór, Szakszon Béla h. főhadnagyok, Gaál Andor, Cséfalvay Géza, Kühne Károly, Bence Sándor, Melocco Győző hadnagyok; 4 koronát: Farkas János, Hartl Emilia, Németh Lajos, Domokos Pál, Vörös Magdolna, Czukelter Lajos, Jenei Mihály, Vizi Géza, Zarka Zsigmond, Smelka Gábor, Engelhardt Sándor, Szilbermann Jenő, Kún Vilmos, Schütz Frigyes, ifj. Dömötör Sándor, Takács Endre, Kottori Ipartestület, Ragendorfer G. Géza, Bödy Zoltán, Bader Pál, Németh Géza, Desics Géza, Czibulka Emil, Hutter Ferenc, Weisz Ignác szabó, Weisz Ede, Hartmayer Károly, Bolla Ferenc, Strausz Lajos, dr. Steinhardt J., Horváth Miklós, Nagy Sándor, Nagy József, Csornai Ipartestület, Medgyesi László, Bogay György, Buchwaldt Lipót, Glassgall Zsigmond, Erdősi Ignác, Kiss Dénes, Németh Gábor (Csács), Fitos Anna; 3 koronát: Feili Béla, Vinkovics Mihály, Freistadt Bernát, Boschán Ödön, Goldner Ödön, Weisz Miksa, Berger Miksáné, ifj. Juhász József, Magyar Lajos, Jakabfy János, Mondscheim Samu, Hegedüs Jozefin, Paraszthy Piroška, Portiseh János, Pucher János, Rechnitzer Vili, Rosenberger Janka, Záborszky Géza, Vértessy Sándor, Hajnal Stefike, Ritter Vince, Sebők Samu; 2 koronát: Záborszky Imre, Moór János, Rubsits Károly, Medvéssy Gyula, Sebestyén Antal, Heinecz József, Kovács Ferenc, Jakócs József, Horváth Sándor, Kolbin József, Preszler Vilma, Grünvald Károly, Augenföld Gyula, Csiszár József, Horváth János, Fridrik István, Csillag Miksa, Tikl László, Németh Irén, Hárlich Irén, Klein Irén, Borky Antal, Grünfeld Jozefin, Kondor Teréz, Kolim Mór, Novák Mihály, Weisz Irma, Mihály Gyula, Esser Sarolta, Fischer Mór, Schütz Samu, Kohn Dávid, Horváth Károly, Mészáros Irén, Wölfer István, Keszthelyi Ipartestület, Vörös Etelka, Németh István, Matics Károly. A szives adományokért köszönetét fejezi ki az ipartestület elnöksége.

A csáktornyai önk. tűzoltó-egylet, amely 1875 évi április hó 25-én alakult, f. évi szeptember hó 8-án üli 25 éves fennállásának örömmünepét. Az ünnepély sorrendje: szeptember hó 7-én este 8 órakor a Szeivert-héle szállóadában ismerkedés; 8-án reggel 6 órakor a tűzoltó egylet zenekara által riadó; a vonaton érkező vendégek ünnepélyes fogadása a csáktornyai pályaudvaron s azok elszállásolása; 1/4 10 órakor gyülekezés a tűzoltó szertár előtt, onnan díszelvonulás az egylet zászlója alatt a róm. kath. templomba; 1/2 10 órakor ünnepi istentisztelet a tűzoltó zenekar közreműködésével; 11 órakor az egylet 25 éves fennállásának emlékére díszgyűlés a tűzoltó szertár előtt: az V. X. és XV éves szolgálati érem viselésére jogosultak kitüntetés; 1 órakor társasébed a Szeivert-héle kethelyiségben, esetleg étköző helyiségeiben. (1 teríték 2 korona.); 3 órakor iskola-szerelési gyakorlat az egységes, országos, gyakorlati szabályzat szellemében. Utána egy védelmi támadási díszgyakorlat az elemi népiskola épületén; gyakorlat után kivonulás a „Szépitő-egyesület“ által a „Városliget“-ben ez alkalommal rendezendő népmünepélyre; táncmulatság s este tűzijáték a „Városliget“-ben.

Az új polgármester saját szemével akar meglátni mindent, a mi legokosabb dolog is. A választás utáni napokban már szétnézett a városban s legelőbb is a Kossuth utcai kápolnába tért be, mely a Pintér Mátyas alapítványával s a szegények házával függ össze. A kápolnába volt mit néznie, de nehezen lehetett látni valamit a vastag portól. Az egyházi képeken kívül ott van az ifju alapítónak, Pintér Mátyasnak, is a képe ezzel a szerény felirással: P. ac G. D. Matheus Pinthér Xenodochii Zala-Egerszeg Hien: Benefactor obiit Anno 1790. A százeves port le kellett seperni, hogy el lehessen olvasni. Várhidy Lajos polgármester elméjében legelőször is az a gondolat villant meg, hogy nem szabad enged-

nünk, hogy jöltevéink orczáját a por így elrutítsa, elborítsa és nevét így eltemesse. S föltette magában a polgármester, hogy legelőször is poroláshoz, takarításhoz és tisztításhoz kezd, ha csupán a testi egészség szempontjából is.

Iskolai értesítés. A zalaegerszegi m. kir. állami elemi fiu- és leányiskolában s az önálló gazdasági ismételő iskolában az 1900—1901. tanévi beiratások f. évi szeptember hó 1—7-ig eszközöltetnek; és pedig a tandíjt fizetők reggeli 8—12-ig, a tandíjmentesek délután 2—5 óráig iratkozhatnak be. A „Szentlélek Isten“ segítségével hívására a róm. kath. tanulók szeptember hó 8-án reggel 8 órakor tartandó isteni tiszteleten a plebániai templomban, az izraeliták saját imaházukban tartandó isteni tiszteleten szintén megjelennek. A rendes tanítás ugyanezen hó 10-én veszi kezdetét. Tandíjt, felvételi és egyéb beirattási díjt az állami elemi iskola tanító testületének két tagja az elemi iskola épületében (az igazgatói irodában) nyugtázással veszi át. Ugyanezen helyen történik a beiratás is az iskola igazgatójánál és egy másik teremben az osztálytanítóknál. A tanulók évi tandíja 4 koronában van megállapítva. Ez összegben kívül minden tanuló, még a tandíjmentes is, tartozik felvételi díj címen 50 fillért, a tanítói nyugdíj és gyámalap javára 30 fillért, évi „Értesítő“-ért 40 fillért és a havi „Értesítő“ könyvekéért 10 fillért, összesen 1 korona 30 fillért fizetni. Mindez összeg a beiratáskor egész évre előre fizetendő. Az önálló gazdasági ismételő iskolában a tanítás teljesen díjmentes. Az iskolai gondnokság csakis azon szegénysorsu tanulókat ajánlja a tandíjmentességre, kik szegénységüket, ha helybeliek, a városi hatóság előtt és ha vidékiek, lakóhelyük közönsége előjárásáig kiállított községi bizonyítvánnyal igazolják. A beiratási időben d. e. 11 órakor tartatnak a felvételi, javító és magánvizsgálatok. Hogy a tanuló születési ideje, (év, hó, nap) helye, anyanyelve, vallása, a szülő vagy gyám neve, foglalkozása, lakhelye (utca és házsám) pontosan bejegyeztessék, kéretnek a szülők vagy a gyámok, hogy gyermekeiket a beiratásokra elkísérjék. A tanuló, ha nem helybeli születésű, életkorát születési bizonyítvánnyal (keresztlevél) tartozik igazolni. Az elemi iskolába járás kötelezettsége kiterjed mindazon gyermekekre, kik 1888. évi szeptember hó 1-től egész 1894 évi augusztus hó 31-ig születtek, vagyis kik életkoruk 6. évét betöltötték és 12 évnél nem idősebbek. Az önálló gazdasági ismételő iskolába való járás kötelezettségéről az 1896. évi november hó 16-án 60.764 sz. a. kelt magas rendelet intézkedik a népoktatási törvény 48 §-a értelmében. E rendelet szerint a 12 életévét betöltött s általában azon gyermekek, kik a mindennapi iskola egész tanfolyamát bevégezték és valamely más intézetben tanulmányaikat nem folytatták, sem pedig iparos, avagy kereskedői pályára nem léptek, kötelesek 3 éven át a gazdasági ismételő iskolába járni. Vidéki tanulók hiteles iskolai bizonyítvány alapján vétetnek fel a következő osztályokba, ily bizonyítvány hiányában vizsgálat alá vettetnek. Az oly tanuló, ki egy vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert, csak azon esetben mehet a következő osztályba, ha az előző és leendő osztály tanítója előtt javító vizsgálatot tesz. A védhímlő oltásról szóló törvény értelmében a népiskolába lépő minden tanköteles gyermek köteles felvétele alkalmával a jó sikerrel végzett oltást vagy e kötelezettség alól való felmentést, vagy azt igazolni, hogy a legutóbbi 5 év alatt természetes hímlőt állott ki. A 11 éven felüliek újraoltásukat szintén bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Azon szülők vagy gyámok, akik szeptember hó 15-ig gyermekeiket be nem iratják és rendszeren iskolába nem küldik, az 1868 évi 38. közoktatási és az 1876 évi 28. „Népiskolai hatóságok“-ról szóló országos törvény alapján fognak büntetettnek és esetleg szegénységük a tandíj elengedésre nézve sem fog figyelembe vétetni Zala-Egerszegen, 1900. évi augusztus hó 16-án Az igazgatóság.

A jegyzői szigorlatok megszűnése. A belügyminiszter f. hó 14-én kelt s a vármegye alispánjához annak felterjesztésére intézett leiratában kijelentette, hogy olyanok részére, akik csak f. évi június hó 23-án 64.135 sz. a. kelt körrendelete kibocsátása után jelentkezők jegyzői szigorlat letétele végett, rendkívüli jegyzői szigorlati határidő kitűzését nem engedélyezheti; — az alispáni felterjesztés azon részére t. i. hogy azokra nézve, akik a fenthivatkozott rendelet dacára nem annak kibocsátása előtt jelentkezők, s már eddig jegyzői szigorlatra bocsátattak és oklevelet is nyertek, a miniszter nem kíván intézkedni. Így a beérkező kérvények, — egyet kivéve (mely június 23-ika előtt érkezett) — visszautasítottak s ezen egy jogosult jelentkező és egy korábban visszahelyezett egyén megvizsgáztatása végett f. hó vége felé utóljára ül össze a jegyzői szigorlati bizottság s ezzel működése megszűnik.

Posta-, távirtda- segédtségi tanfolyamokra hirdet a kereskedelemügyi miniszter pályázatot. A közönség tájékoztatása végett közöljük a következőket: Posta-, távirtda- és távbeszélő kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban, lakpénzzel javadalmazott posta és távirtda segédtségi kiképzésére folyó évi október hó 1-től hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamok nyílnak a következő posta- és távirtda hivataloknál: Kecskemét, Selmeczbányán, Iglón, Miskolcson, Brassóban, Maros-Vásárhelyen, Aradon, Debreczenben, Keszthelyen, Mohács-on, Érsekuiváron, Zsolnán, Szekesfejérvárott, Szombathelyen, Pancsován, Ujvidéken, végül Eszék-Felsővárosban és Zimonyban. E tanfolyamokra hallgatókúlvétetnek: Kiseb hivatalkai alkalmaztatásra igény jogosultsággal bíró, igazolványos katonai altisztek; postamesteri vagy kiadó minőségben szolgáló oly férfiak, a kik a gimnázium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályát sikerrel elvégezték. Ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek; a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 16-ik életévüket betöltött ifjak is főlvetetnek. A főlvetelre megkivántatik, hogy folyamodó a 35-ik életévét még nem haladta túl, magyar állampolgárság, a magyar, illetve, horvát-

szlavonországi illetőségűnél, a horvát nyelv tökéletes tudása, feddhetlen előélet, a közhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolt s a szolgálatra alkalmas testi épesség. A hallgatók tandíj fejében husz koronát fizetnek. A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előírt szakvizsga letétele után a hallgatók posta- és távirtda segédtségi állásra képesítést nyernek és a beálló üresedéshez képest, posta- és távirtda segédtsizettké neveztetnek ki. A kik belépni óhajtanak, saját kezűleg irt folyamodványukat f. évi szeptember hó 15-ig az illetékes posta- és távirtdaigazgatóságához nyújtsák be.

Beiratás. A zalaegerszegi iparos tanonc iskolában az 1900—1901. tanévi beiratások f. évi szeptember hó 2-án és 9-én délután 2—5 óráig tartatnak az állami elemi iskola egyik földszinti tantermében. Felkértenek az iparosmesterek, hogy tanoncaikat kivétel nélkül, tehát még azokat is, kik próbaidőjüket nem töltötték is ki, a kitűzött napokon haladéktalanul beirattassák, mert azok a munkaadók, akik tanköteleseiket legkésőbb szeptember hó 15-ig az iparos-tanonc iskolában való fölvételre önként be nem iratják, iskola mulasztással terhelteknek fognak tekinteni. A rendes tanítás a második és harmadik osztályban szeptember hó 10-én, az előkészítő és első osztályban szeptember hó 11-én este 7 órakor veszi kezdetét. Zala-Egerszeg, 1900. évi augusztus hó 16-án. Az igazgatóság.

Részjegyek átvétele. A zalaegerszegi központi fogvasztási és értékesítő szövetkezet azon tagjait, kik jegyzett üzletrészeiket kifizették, értesitem, hogy részjegyeik kiállítottak s azokat Magyar Lajos pénztáros úrtól átvehetik. Minden részjegy után 20 fillér fizetendő. Zala-Egerszeg, 1900. évi augusztus 17-én. Dr. Kele Antal elnök.

Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Györfly János nagy-kanizsai ügyvédnek a dunántúli h. é. vasutak Bak állomásától Sajtör, Pusztaszent-László, Pusztaszent-Magyarod, Szentlisló, Bánok-Szent-György, Borsfa, Tolmács, Bécz, Letenye, Egyeduta, Tót-Szerdahely, esetleg Borsfa, Becsehely, Tót-Szent-Márton és Tót-Szerdahely irányában a déli vasut Mura-Keresztur állomásig vezetendő gőzmozdonyú h. é. vasutvonlra az engedélyt egy évre megadta.

Névváltoztatás. Kisk. Gerstl Nándor, József, Jenő és Lajos keszthelyi lakosok nevének „Gál”-ra, kk. Bicsák Mária nagy-kanizsai lakás nevének „Deli”-re; Antaver József n.-kanizsai lakos nevének „Munkási”-ra, Stegmüller János és kk. Stegmüller Ernő keszthelyi lakosok nevének „Sági”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

A buza, rozs, árpa és zab várható termésének kimutatása vármegyénk területén július 30-án a hivatalos adatok alapján: *buzából* várható termés 555.733 q, *roszból* 480.926 q, *árpából* 210.715 q, *zabból* 134.430 q, vagyis összesen 1.381.774 q, amely a múlt évi 1.422.988 q. termékkel szemben 42.214 q termék csökkenést tüntet fel.

Ki akar egy éves önkéntes lenni? Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreczenben már évrk óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert főle miniszterleg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, tanbiztosítást: eddei Draugentz János m. kir. ny. honvédeztárs, Mayer Adolf ny. cs. és kir. őrnagy, melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalkozásukra és előkészütségükre való tekintettel nélkül rövidesen megszerezhetik az egy éves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debreczen.

A zalaegerszegi ipar-testület értesíti a t. közönséget, hogy a zászlóavatási ünnepély alkalmával tribünül helyet bocsájt a t. közönség rendelkezésére, melyre jegyek I. koronáért Breisach Sámuel, Heinecz János és Tuer István üzleteiben előre válthatók.

Földes Kelemen hírneves aradi gyógyszerész a napokban helyezte át gyógyszerét saját, újonnan épült palotájába. Az új gyógyszerész modern és mintaszerű be-
reendezéssel látványossága most Arad városának.

A budapesti m. kir. állami felső építő ipariskolában (VII. Damjanich-utca 28/b. sz.) a rendes szaktanfolyamra való beiratások szeptember 1—5 napján lesznek. Felvételi feltételek: a) 15 éves életkor, b) egészséges testalkat, c) négy középiskolai (gymnasium, reál- vagy polgári iskolai) osztály sikeres bevégezése, d) legalább két havi építkezési gyakorlat. A jelentkezésnél szükséges iratok: a) keresztlevél, vagy születési bizonyítvány, b) orvosi bizonyítvány, c) a négy középiskolai osztályról szóló bizonyítványok, d) hitelesített gyakorlati bizonyítvány. Lefizetendő díjak: a) beiratási díj 4 kor., b) tandíj az első félévre 20 kor., c) szertári biztosíték 6 korona. Az igazgatóság.

A magyar buzaliszt. Ennek az évrnek július havában Fiumén és Trieszten át csak a víz en 1300.605 mm. lisztet vittek ki Magyarországról. Tavaly júliusban csak 86 ezer s néhány mázsa ment ki. Az emelkedés majdnem kétszeres.

Új szőlőbetegség. A Balaton melléki hegyekben valami új fereg kezd rágódni a szőlőn s különösen a keszei és révfölpi hegyeken pusztít. A földmivelésügyi miniszter szakértőt fog kiküldeni a Balaton vidékére, hogy vizsgálja meg a betegséget.

Egy szép utca nyílt, amit nem tudják, a Wlassics utca és újvárosi utca végén. Most arról gondolkoznak az emberek, minek kellenne elnevezni. Kisebb eltérések lehetnek a szavazó tényszó között, de abban alighanem mindnyájan megegyeznek, hogy elősorban nemzeti nagyjaink nevei között tesznek választást, legelőbb a helyi nagyjaink nevei között, persze az igazi nagyjai között mint pl. Csányi, Kisfaludy, Deák, vagy tovább Berzsenyi Vörösmarty, Széll Kálmán stb. vagy a tágasabb térről: Petőfi, Arany, Széchenyi, Jósika, Jókai. Akármelyik jobb, mint valami önös szűkkörűség.

A csesztregi orgyilkosság a kir. kuriánál. A kir. kuria f. hó 16-án foglalkozott a csesztregi orgyilkosság bűntényével s közel két órai tanácskozás után a következő határozatot hozta: A bejelentett semmisségi panaszokat a kuria elutasítja. Horváthra nézve hivatalból megsemmisíti a büntetés kimérésére vonatkozó részt és a büntetést kilenc évi fegyházra leszállítja; mert a vádlott nem volt még 20 éves, mikor a gyilkosságot elkövette s így a maximum 15 évi fegyházban lett volna megállapítandó, azonban az eljárás bíróság, a kuria szerint is, helyesen alkalmazván a büntető törvénykönyv 92-ik szakaszát, a büntetést 15 éven alul kellett megállapítani.

Margit crème. Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépség szerek között a Margit crème örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátlanságát, szeplőt, pattanást, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona kapható a készítőnél és minden gyógyszerertárban. Utáztoktól óvakodjunk.

Ejjeli vadak. A Kummer kávéháza előtt nagy csebrekben szép leandereket lehet látni s felkuszó virágokat. Megbotránkozással lehetett látni egy reggel, hogy az ágak le vannak törölve s a virágok letépve. Felette vadak lehetnek azok, akiknek a virág sem tetszik.

A szegények háza. Négy férfi és négy asszony lakott a rendőrség udvarán két kis szobácskában kegyelem kenyéren, a néhai jó Pintér Mátás alapítványából fenntartott lakásban s még 8 fillér napidíjok is jár. A mint a rendőrségi tanyát kirenoválták, a nyolc városi szegénynek nem jutott bele szoba s most kétségbe vannak esve, hogy az ég alá jutnak. Nem kell félniök. Sokkal jobban van így, amint van, mert az új polgármester éppen most néz utána, hogy keressen számokra egy alkalmas kis kertes házat, hol a kertben apró tennivalóval hasznosan tölthetik az időt, hasznosabban, mint az örökös semmittevéssel.

A balaton-füredi fürdőt a szerkesztőségünkhez be-
küldött 16-ik számú névsor szerint augusztus 4-ig be-
zárolag 1.955 furdővendég látogatta.

Allategyességi kimutatás, vármegyénk terü-
lén: *lépfene:* Dráva-Szent-Iván 1 u., Szepetnek 2 u.,
Bécz 1 u., Liczkó 1 u.; *vesztétség:* Raposka 1 u.; *ser-*
tésorbánc: Pusztaszent-László 10 u., Vitenyéd-Szent-Pál
5 u.; *sertésvész:* Csáktornya 10 u., Balaton-Magyarod 1
p., Kis-Komárom 2 u., Komárváros 7 u., Nagy-Récsé 1
p., Szepetnek 1 p., Alsó-Zsid 3 u., Felső-Zsid 3 u., Keszthely
10 u., Kustánszeg 4 u., Szilvágy 12 u., Bazsi 1 u.,
Csabrendek 5 u., Prága 8 u., Sümege 8 u., Alsó-Órs 8 u.,
Balaton-Füred 9 u., Hegyesd 7 u., Kapolecz 7 u., Lovas
8 u., Mindszent-Káll-Kisfalud 10 u., Tördemecs 8 u.,
Döbréte 7 u., Zala-Egerszeg 5 u., Kustány 1 m., Zala-
Szent-László 1 m.

Az ország dolga.

Ez a hét a magyar kereszténységnek ünnepe volt. A magyar kereszténységnek kilencszázados jubileumát ünnepelte országszerte az egész magyar nemzet annak emlékére, hogy Szent István király ezelőtt 900 évvel lett koronás király s egyuttal apostoli szent király. Az ünnepe főhelye Esztergom volt. Az érseki székhely. A világi nagyméltóságok és egyházi főméltóságok nagy serege gyűlt oda össze szerdán Nagyboldogasszony napján, sőt a király öfelsége is képviseltette magát Frigyes főherceggel, ki elő küldöttségek járultak s tolmácsolták a királyhoz való hűséget. Az ünnepe központja egyébiránt Vasváry Kólos hercegprímás volt. Esztergom főterén felszentelték az új Szentháromság szobrot. Felemelőleg és megnyugtatólag domborodik ki a jubileumból az a szellem, hogy ez nemcsak a magyar kereszténységnek való ünnepe, hanem ünnepe az egész magyar nemzetnek. — A váci k. kath. püspök is, gróf Csáky Károly, mostanába foglalta el székét s özönnel járultak hozzá az üdvözlések. Jól esik hallani ilyen állásu embernek a szájából azt, amit a váci iparosoknak mondott, hogy székségeit hazai termékekkel látja el s mindig a hazai ipart pártolni. — A héten tartott nagy gyűlést Budapesten a Magyar Tanítók Országos bizottsága is s több, mint tizenhatezer tanító nevében sürgette a nyugdíj törvény revíziójának kérését.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Selyem-damaszt-ruha 9 firtól

feljebb — 12 méter! póstabér és vámmentesen szállítva! Minták postafordultával küldenek; nem különben fekete fehér és színes »Henneberg selyem« 45 krtól 14 firt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyáral (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelevés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Mindenütt kapható.

Szaga Kalodont

Elismert legjobb fogtisztítószert.

Magyar általános kőtananyaggyár
SCHOTTOLA ERNŐ
műszaki nagykereskedő
BUDAPEST
Ponciére-palota Andrassy-ut és Vácikörút sarkán.

Allandó raktár:

műszaki, ipari és szebézeti gummiárukban; **pincegazdászati, szőlészeti és borászati** cikkekben; mezőgazdasági kel-
lékekben, olajok és zsiradékokban; mérlegekben; tüzoltó felszerelésekben;

Különlegességekben;

sportcikkekben, **vizhaffan gummi köpenyegekben,** sárcipőkben, **miniszteri előírású mentőszekrényekben** stb.

Minden osztályról képes árjegyzék.

Hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok közhírré teszi, hogy vagyombukott Szily Ferenc szentgróthi kereskedő csődtömegéhez tartozó és a csődleltár 1—531 folyószáma alatt felvett

vas és fűszer áruk

és

üzleti berendezések,

valamint a csődleltár 532—544 folyószáma alatt összeirt

butorok, lakásberendezési cikkek

— minthogy egy összegben értékesíthetők nem voltak — a tömeggondnok által

1900. szept. 3-án kezdődőleg Z.-Szt.-Gróthon

a helyszínen tételenként nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is el fognak adni.

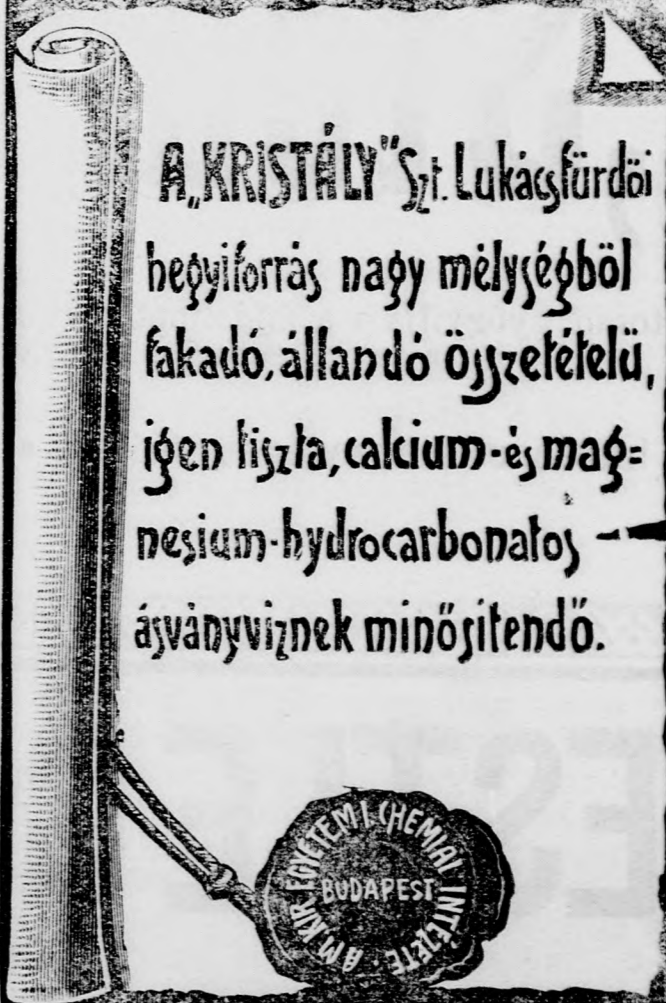
E végből a venni szándékozók az árverésre meghivatnak.

Zala-Egerszeg, 1900. évi augusztus 9-én.

Dr. Keresztury József

ügyvéd, t. gondnok.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből fakadó, allandó összetételű, igen liszt, calcium-és magnesium-hydrocarbonatof, ásványviznek minősítendő.

VÁGÓ JÁNOS

ZALA-EGERSZEGEN.
(MEGYEHÁZTÉR.)

KÖNYVNYOMDA,
NYOMTATVÁNYOK

és
KÉSZ ÜZLETI
KÖNYVEK RAKTÁRA,
KÖNYV, PAPIR ÉS
ZENEMŰ KERESKEDÉS.

OLCSÓ ÁRAK,
GYORS ÉS PONTOS
KISZOLGÁLÁS.

Angol szabadalom 10.206/99. Francia szab. 288.571. Ausztria szab. 49/1572. Magyar szab. 10.406.

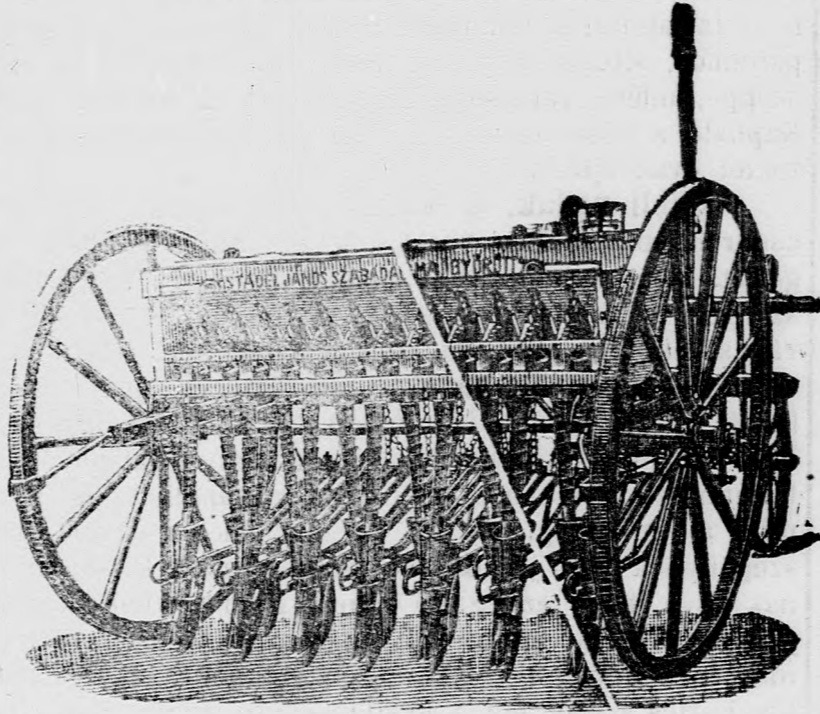
Legrégibb gazdasági gépgyár

alapított 1845-ben a

Stádel Károly örökösei

kir. orsz. szabadalmazott
mezőgazdasági gép és eszköz gyára, vas- és fémöntője
Győrött, Városház u. 32-34.

Ajánlja minden rendű gazdasági gépeit és eszközeit, kitűnő konstrukcióban, legjobb anyagból, igen szolid munkával, jutányos árak mellett.
Továbbá a gyár kizárólagos szabadalmát képező találmányait, a minő a

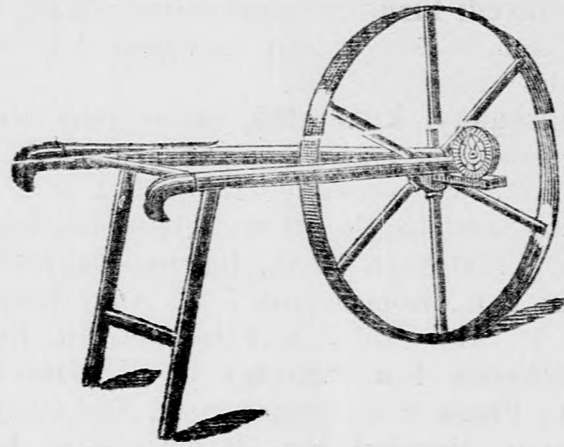
Győri Drill.

tolatlyu rendszeres sorbavetőgépje:
a „Győri Drill“

mely Ausztria és Magyarországon szabadalmazva — valóságos reformot képez a sorbavető gépek között. A — »Győri Drill« a **legegyszerűbb és legkönnyebb** vetőgép — váltókerekek és láda megdöntő csavar nélkül, *minden magot partnak vagy völgynek egyformán vet, a földben kifogástalanul rakja, a vetőmagot sohasem zuzza meg, a magmennyiség egy óramutatóval pillanat alatt szabályozható munka közben is.* — Egyszerű megtekintés elegendő szemebetűnő előnyeinek felismerésére.

Továbbá ajánlja az **összes államokban szabadalmazott**

Stádel-Torkos-féle földmérő talyigát.

földmérő talyiga.

mely egy gazdaságban sem nélkülözhető — a mérőlánccal szemben összehasonlíthatlan előnyt nyújt biztos, gyors és olcsó munkájával.

A számos kitüntetést és elismerő nyilatkozatokat készséggel mutatja be és magyarázó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld, valamint minden kérdézősködére készséggel válaszol a gyár **Győrben**, vagy a tulajdonosa

Stádel János

földbirtokos Zala-Tárnokon

Amerikai szabadalom 718.814. Britt-India szabadalom 2.290.

Keil-lakk

(Glasur)

a legkitűnőbb mázó-szer a padló számára.
1 nagy palaak ára 1.35 kr. — 1 kis palaak ára 68 kr.

Padló-fényesítő

legjobb és leggyorsabb beeresztőszer kemény padló számára. Egy köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearányozására.
1 kis palaak ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan betetésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.
Mindenkor kaphatók.

Ján Ferenc cégnél Zala-Egerszegen.

SZIVATTYUK

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender tömlők.

Mindenféle csövek.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

W. GARVENS, Bécs

Schwarzenbergstrasse 6.

I. Wallfischgasse Na.

Kapható gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezeteki fizetekben, kutturóvállalatoknál stb.
Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegét.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi csadád titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszalgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. A pénz beküldésével vagy utánvételt megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói ut. 88. II. 25.

NESTLE Gyermeklisztje

a legjobb alpesi tejet tartalmazza.

A legbecsesebb táplálék

gyermek és gyomorgajosok számára

A legelső orvosi tekintélyektől ajánlva, már 30 éve minden gyermekkorházban alkalmazásban van. Egy doboz gyermekliszt 1 kor. 80 fill.

Gyermeklisztből mutatványdobozok ingyen és bérmentve.

Főraktár: Berlyak F-nél Bécs I. Naglergassel.

Nestle kondenzált teje cukorral dobozonként 1 korona, cukor nélkül „Viking“. (Újdonság) dobozonként 1 korona.

Norvég szab. 792. Svájc szab. 21.079. Orosz szab. 7123. Németország szab. 36.322. Kanada szab. 86.123